

(i) Printed Pages : 8]

Roll No.

(ii) Questions : 9+9+9]

Sub. Code :

2	6	6	2
---	---	---	---

Exam. Code :

0	3	0	8
---	---	---	---

Master of Arts 2nd Semester Examination

1047

ECONOMICS

(Micro Economics-II)

(In All Mediums)

Paper : MAECO-201

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 80

Note :- Attempt *five* questions in all, Question No. 1 which is compulsory and select *one* question from each Unit.

1. Attempt any *ten* short answer type questions :

- (i) Homogeneous goods
- (ii) Symmetry assumption
- (iii) Normal profits
- (iv) Shut down point
- (v) Horizontal demand curve

- (vi) Dumping
- (vii) Monopoly power
- (viii) Price discrimination
- (ix) Excess capacity under monopolistic market
- (x) Selling costs
- (xi) Cartels
- (xii) Backward sloping supply of labour
- (xiii) Exploitation of labour
- (xiv) Social welfare
- (xv) Externalities

2×10=20

Unit-I

15 each

2. Describe how perfect competition market is more beneficial to consumers than monopoly.
3. Do you think competitive markets are going to be replaced by monopolies/oligopolies ? Give your arguments.

Unit-II

15 each

4. Explain the price determination equilibrium in group under monopolistic competition.
5. Describe whether the kinky demand curve model given by P.M. Sweezy is relevant only to recession period.

Unit-III

15 each

6. Enumerate the process of demand for a factor i.e. labour when one input is variable.
7. Explain the bilateral monopoly along with its relevance in the modern time.

Unit-IV

15 each

8. Examine the Bergson-Samuelson Social Welfare function.
9. Explain the K.J. Arrow's impossibility theorem in the context of welfare of persons.

हिन्दी माध्यम

नोट :- कुल पाँच प्रश्न कीजिए। प्रश्न क्र. 1 अनिवार्य है। प्रत्येक इकाई से एक प्रश्न कीजिए।

1. किन्हीं दस प्रश्नों के संक्षिप्त उत्तर दीजिए :

- (i) सजातीय वस्तुएँ
- (ii) सममिति मान्यता
- (iii) सामान्य लाभ
- (iv) शट डाउन पॉइण्ट
- (v) क्षैतिजीय मांग वक्र
- (vi) डम्पिंग
- (vii) एकाधिकार शक्ति
- (viii) कीमत निर्धारण
- (ix) एकाधिकारी बाजार में अतिरिक्त क्षमता
- (x) विक्रय लागत
- (xi) उत्पादक संघ
- (xii) श्रम की पूर्ति का नीचे की ओर गिरता ढाल

(xiii) श्रम का उत्पीड़न

(xiv) सामाजिक कल्याण

(xv) बाह्यताएँ

2×10=20

इंकाई-I

प्रत्येक 15

2. पूर्ण प्रतियोगिता बाजार एकाधिकार बाजार की अपेक्षा उपभोक्ताओं के लिए अधिक लाभदायक कैसे है ?
3. क्या आप सोचते हैं कि एकाधिकार/अल्पाधिकार के कारण प्रतियोगी बाजार स्थान बदलते जा रहे हैं ? तर्क दीजिए।

इंकाई-II

प्रत्येक 15

4. एकाधिकारी प्रतियोगिता के अन्तर्गत समूह की कीमत निर्धारण साम्यावस्था का वर्णन कीजिए।
5. क्या पी. एम. स्वीजी द्वारा दिया गया किन्की (विकृत) मांग वक्र मॉडल केवल मंदी काल में प्रासंगिक है ? वर्णन कीजिए।

इंकाई-III

प्रत्येक 15

6. एक कारक जैसे श्रम, के लिए मांग की प्रक्रिया की गणना कीजिए। जब चर एक इनपुट है।
7. आधुनिक समय में द्विपक्षीय एकाधिकार का वर्णन इसकी प्रासंगिकता सहित कीजिए।

8. वर्गसां-सेम्युल्सन का सामाजिक कल्याण फलन का परीक्षण कीजिए।

9. जनता के कल्याण के संदर्भ में के.जे. एरो की असम्भाव्यता प्रमेय का वर्णन कीजिए।

ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਧਿਅਮ

ਨੋਟ : ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ.1 ਲਾਜ਼ਮੀ ਸਹਿਤ ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰ ਇੱਕ ਇਕਾਈ ਤੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ।

1. ਨਿਮਨ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੱਸ ਉੱਤੇ 25-30 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬ ਦਿਓ:

- (ੳ) ਸਮਰੂਪ ਵਸਤਾਂ
- (ਅ) ਸਮਾਪ ਮਨੋਤ
- (ੲ) ਸਧਾਰਨ ਲਾਭ
- (ਸ) ਬੰਦੀ ਬਿੰਦੂ (Shut Down Point)
- (ਹ) ਸਮਤਲ ਮੰਗ ਵਕਰ
- (ਕ) ਡਿਪਿੰਗ
- (ਖ) ਏਕਾਧਿਕਾਰ ਸ਼ਕਤੀ
- (ਗ) ਕੀਮਤ ਵਿਭੇਦੀਕਰਨ
- (ਘ) ਵਫਰ ਸਮਰੱਥਾ
- (ਙ) ਵਿੱਕਰੀ ਲਾਗਤਾਂ
- (ਚ) ਕਿਰਤ ਦੀ ਪਿਛਾਂਹ ਨੂੰ ਝੁਕੀ ਪੂਰਤੀ ਵਕਰ
- (ਛ) ਕਿਰਤ ਦਾ ਸ਼ੋਸ਼ਣ
- (ਜ) ਸਮਾਜਿਕ ਭਲਾਈ
- (ਝ) ਬਾਹਰੀ ਫਾਇਦੇ

ਭਾਗ-ਪਹਿਲਾ

2. ਇਹ ਦਰਸਾਉ ਕਿ ਉਪਭੋਗੀ ਲਈ ਪੂਰਨ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਾਲੀ ਮੰਡੀ ਏ ਕਾਧਿਕਾਰੀ ਵਾਲੀ ਮੰਡੀ ਨਾਲੋਂ ਕਿਵੇਂ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੈ।

3. ਕੀ ਅਜੋਕੇ ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਨ ਅਧੀਨ ਪੂਰਨ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਾਲੀ ਮੰਡੀ ਦੀ ਥਾਂ ਏਕਾਧਿਕਾਰ/ਅਲਪਕਾਰੀ (oligopoly) ਮੰਡੀਆਂ ਲੈ ਰਹੀਆਂ ਹਨ? ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਦਿਉ।

ਭਾਗ-ਦੂਜਾ

4. ਏਕਾਧਿਕਾਰ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੇ ਗਰੁੱਪ ਵਿੱਚ ਕੀਮਤ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੇ ਸੰਤੁਲਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
5. ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ ਕਿ ਕੀ ਪਾਲ ਸਵੀਜ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਮੁੜੀ (kinked) ਵਕਰ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਕੇਵਲ ਮੰਦੀ ਵਾਲੀ ਮੰਡੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਭਾਗ-ਤੀਜਾ

6. ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਆਦਾਨ (factor) ਬਦਲਣਸ਼ੀਲ ਹੋਵੇ ਉਥੇ ਕਿਸੇ ਆਦਾਨ ਦੀ ਮੰਗ ਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਸਬੰਧੀ ਲਿਖੋ।
7. ਦੋਪੱਖੀ (bilateral) ਏਕਾਧਿਕਾਰੀ ਮੰਡੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਦੀ ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸੰਗਤਾ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ।

ਭਾਗ-ਚੌਥਾ

8. ਬਰਗਸਨ ਅਤੇ ਸੈਮਉਲਸਨ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਭਲਾਈ ਦੇ ਕਾਰਜ (function) ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰੋ।
9. ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਸਬੰਧੀ ਕੇ.ਜੇ. ਐਰੋ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਅਸੰਭਵਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।